

HYTE-TOIMINTAMALLIEN ARVIOINTILOMAKE

HYTE-toimintamallin arviointiin sisältyy kolme osa-aluetta:

- I. Arvio toimintamallin vaikuttavuusketjusta
- II. Arvio toimintamallin näyttöön perustuvasta tiedosta (vaikuttavuus ja kustannusvaikuttavuus)
- III. Arvio toimintamallin käytäntöön sovellettavuudesta

Ohjeet:

- Katso arviointiperusteet erilliseltä lomakkeelta. Näin arviot ovat mahdollisimman yhdenvertaisia eri arvioitsijoiden välillä.
- Kirjoita arviosi alla olevaan arviointilomakkeeseen. Pyri vastaamaan jokaiseen kohtaan ytimekkäästi ja selkeästi.
- Pisteytä jokainen kohta asteikolla 1-5.
- Tee lopuksi toimintamallin kokonaisarviointi. Pisteytä myös kokonaisarviointi asteikolla 1-5.
- Kirjaa arviointilomakkeen täyttämiseen menevä keskimääräinen aika.

Arvioinnin tekemiseen menee kokonaisuudessaan aikaa noin 3-8 h, sisältäen toimintamallin kuvauksen lukemisen ja kirjallisen arvioinnin tekemisen.

Julkaisu:

Lähehtämällä arvioinnin HYTE-toimintamallien toimitukseen, hyväksyt että toimintamallin kuvaus ja arviointi tullaan julkaisemaan HYTE-toimintamalli -julkaisusarjassa.

Arviointi on julkinen. Arvioinnin voi kuitenkin tehdä joko anonyymisti tai avoimesti. Toisin sanoen arviointi julkaistaan mutta arvioitsija voi valita julkaistaanko hänen nimeään arvioinnin yhteydessä. Avoimen tieteen periaatteita noudattaen, HYTE-toimintamallien arvioinnissa kannustetaan avoimeen vertaisarviointiin.

Katso valmistuneita toimintamallien arviointeja:

<https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/vaikuttavat-toimet/hyte-toimintamallien-arviointi>

HYTE-toimintamallien arvioinnin toimitus:

Marika Kylänen, projektipäällikkö
Elisa Kostainen, kehittämispäällikkö
Jenni Lintunen, projektiassistentti

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yksikkö
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
Mannerheimintie 166, A4
PL 30, 00271 Helsinki
hytearviointi@thl.fi

TOIMINTAMALLIN TIEDOT

Toimintamallin nimi	Sairaalaklovnitoimintaa lapsipotilaille
Aihealue/teema	
Toimintamallin yhteyshenkilö ja organisaatio	Sairaalaklovnit ry
Arvioitsijan nimi	Sauli Palmun yhteenvedo arvioinneista (Ahokoivu Hanna ja Järvelä Heli, Kati Myllymäki, Sauli Palmu, Kimmo Savela)
Arvioitsijan mahdollinen esteellisyys	Ei esteellisyttä

ARVIOINTIALUEET
OSA-ALUE I

Arvio toimintamallin vaikuttavuusketjusta	Arvio (kirjallinen)	Pisteet (1-5)
Arvioi toimintamallin tavoitteen asettelu. Onko se realistista, innovatiivista ja uskottavaa?	Sairaalaklovnit ovat asettaneet selkeät tavoitteet toiminnalleen. Tavoitteet ovat realistiset, innovatiiviset sekä uskottavat. Asetetut tavoitteet tukevat heidän toimintamalliaan. Toimintamalli on ollut jo vuosia käytössä, ja vielä pidempään ulkomailla.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi toimintamallin taustaa, toimintamallin lisäarvoa suhteessa vaihtoehtoihin toimintamalleihin ja mahdollista teorian merkitystä.	Sairaalaklovnien toiminta on johdonmukaista ja tavoitteellista. Tässä mallissa sairaalaklovnit ovat osana hoitoprosessia, eikä erillisinä toimijoina. Taustalla on tutkittu tieto ja kokemus taiteen vaikutuksista ihmisen hyvinvointiin.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi toimintamallin tarpeen määrittelyä yksilön, kohderyhmän ja yhteiskunnan näkökulmasta. Mitä lisäarvoa toimintamalli tuo suhteessa nykyiseen tilanteeseen?	Tarpeen määrittely on kuvattu selkeästi kaikkien pyydettyjen näkökulmien osalta. Kuvauksessa tuodaan selkeästi esiin se, ettei hoitohenkilöstöllä riitä resurssia juuri muuhun, kuin varsinaisiin hoitotoimenpiteisiin jolloin sairaalaklovnin toiminnalla saadaan hoitokokemusta paremmaksi.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi toimintamallin tarpeen määrittelyä seuraavista HYTE-näkökulmista: (huom. tarpeen määrittely voi liittyä yhteen tai useampaan kohtaan) *hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen *turvallisuuden edistäminen *osallisuuden edistäminen *oikeudenmukaisuuden edistäminen	Toimintamalli pohjaa osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja kohtaamisen arvoihin. Klovnieria auttaa perheitä osallistumaan hierarkisessa sairaalamaailmassa ja sen prosesseissa. Lakiin kirjattu kulttuurin ja taiteen mahdollistaminen kaikkien saataville toteutuu hyvin tässä. Merkittävää on, että pitkiä sairaalassa oloja voidaan helpottaa klovnitoiminnalla.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko

<p>*yhdenvertaisuuden edistäminen * eriarvoisuuden, hyvinvointi- ja terveyserojen, syrjäytymisen ja yksinäisyyden ehkäiseminen *olemassa olevien HYTE-rakenteiden ja -käytäntöjen hyödyntäminen ja/tai uudistaminen *sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä yhteiskunnan kehityksen edistäminen *muu, mikä</p>		
<p>Arvioi ovatko toimintamallin menetelmä ja sen vaiheet johdonmukaisia tavoitteiden saavuttamiseksi (suunnittelu-, toteutus-, juurruttamis-, seuranta-, ja arviointivaihe)?</p>	<p>Menetelmä on jo varsin vakiintunut, Systemaattista arviointia (palautteet) tehdään. Toiminnan laajentaminen olisi tarpeen (kysyntää sairaaloissa on) ja esim. muistisairaiden kohtaamiseen tämä olisi myös hyvä menetelmä Tutkimusta edelleen tarvittaisiin.</p>	<p>☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Arvioi onko toimintamallin arviointi ja seuranta jatkuvaa ja järjestelmällistä? Tehdäänkö arviointia myös ulkopuolisena arviointina? Soveltuvatko mittarit toimintamallin tavoitteiden ja vaikuttavuuden seurantaan ja arviointiin? Mitä mittareita käytetään?</p>	<p>Arviointi on jatkuvaa ja järjestelmällistä. Tieteellisen tutkimuksen mukaantulo vahvistaa objektiivista arviointia toimin- tamallista.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Arvioi kohderyhmän merkitys suhteessa toimintamallin tavoitteisiin. Miten kohderyhmä tukee toimintamallin käyttöönottoa, toteuttamista, juurruttamista ja arviointia?</p>	<p>Kohderyhmä(t) on kuvattu selkeästi ja eri kohderyhmien merkitys kokonaisuudelle tulee hyvin esille kuvauksesta. Kohderyhmä(t) osallistuvat osaltaan toteutukseen ja arvioin- tiin ja on keskeisessä roolissa toimintamallin juurruttamisessa. Kohderyhmälle muodostuu käynneistä positiivisia kokemuksia sairaalakäynneistä.</p>	<p>☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Arvioi asiantuntijoiden ja sidosryhmien roolia toimintamallin toteutuksen eri vaiheissa. Onko heillä tarvittava asiantuntemus? Miten he tukevat toimintamallin käyttöönottoa, toteuttamista, juurruttamista ja arviointia?</p>	<p>Asiantuntijoiden ja sidosryhmien rooli on tuoda enemmän näkyvyyttä ja vaikuttavuutta yleiseen tietoisuuteen esim. tutkimusten myötä. Tutkimustietoa tarvittaisiin enemmän ja niitä on tulossa oppilaitosten kanssa yhteistyössä. Tämän myötä sairaalaklovnien toiminta voidaan juurruttaa useammalle toimialalle. Yliopistosairaaloiden johto tukee toimintaa.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Arvioi ovatko toimintamallin lyhyen aikavälin tulokset ja vaikutukset yksiselitteisiä? Mitä muuttuu, kun toimintamalli otetaan käyttöön? Mikä tulosten perusteella toimii ja mikä ei? Millä on vaikutusta ja millä ei? Mitä tulisi kehittää?</p>	<p>Klovnieria on tuonut osastolle iloa, naurua ja luvan huumorille esim. naurun kiljahdukset odotustilassa eivät olleet osa toimintaamme aikaisemmin. Lapsen välitön ilo ja helpotus on lyhyen aikavälin tulos.Oikea- aikaisen resurssoinnin kohdentaminen palvelisi paremmin kohderyhmää. Yhteistyötä hoitohenkilökunnan kanssa tulisi tiivistää.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Arvioi toimintamallin pitkän aikavälin vaikuttavuutta. Millaista vaikuttavuutta tavoitellaan? Onko vaikuttavuutta mitattu luotettavin menetelmin? Onko toimintamallilla vaikuttavuutta?</p>	<p>Pitkän aikavälin vaikuttavuutta on selvästi olemassa, sillä toiminta on jatkunut pitkään. Kuvauksessa esitellään lukuja toimintamää- ristä, jotka ovat vaikuttavia. Vaikuttavuutta on arvioitu erilaisten kyselyiden ja tutkimus- ten avulla. Toivottavasti tulevaisuudessa</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☒ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä</p>

	toimintamallin vaikuttavuutta tullaan arvioimaan myös ulkopuolisen arvioijan toimesta ja tieteellisin menetelmin.	☐ 1 heikko
Arvioi toimintamallin kustannusvaikuttavuus. Millaista kustannusvaikuttavuutta toimintamallilla tavoitellaan? Onko kustannusvaikuttavuudesta tehty laskelmia? Miten taloudellisia vaikutuksia osoitetaan? Millaisia taloudellisia vaikutuksia syntyy pitkällä aikavälillä, kun toimintamalli on käytössä?	Kustannusvaikuttavuuden puolesta puhuvia seikkoja on kuvattu, mutta tarkempia laskelmia ei ole kustannusten vaikuttavuudesta. Kyseessä on psykososiaalinen tuki. Jos lapsi saadaan tutkittua ja hoidettua ilman pakkoa, useita kiinnipitäviä aikuisia, niin tulos on erinomainen. Tälle on vaikea laskea hintaa. Lääkärin ja toimenpiteen pelko/kauhu voi traumatisoida lapsen pitkäksi aikaa.	☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☒ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi eettiset tekijät: ovatko ne kuvattu yksityiskohtaisesti ja huomioitu toimintamallin toteuttamisessa?	Sairaalaklovnien arvot vastaavat sairaalamailmaa ja siellä liikutaan sairaalan säännöillä. Lasten ja perheiden yksityisyys on otetty hyvin huomioon ja heidän toiveita kunnioitetaan. Myös taiteilijoiden jaksaminen, työnohjaus, riskit hyvin tunnistettu.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi toimintamallin johtaminen ja hallinto: miten johtaminen ja suunnittelu, organisointi ja koordinointi on toteutettu?	Johtaminen ja hallinto on kuvattu kattavasti ja läpinäkyvästi. Johtaminen, suunnittelu, organisointi ja koordinointi on kuvattu ja vastuuhenkilöt nimetty. Toimintamalli on sujuvaa ja jäsentynyttä.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi viestintä: miten toimintamallia levitetään organisaation ulkopuolelle Suomessa ja kansainvälisesti? Tukeeko sisäinen ja ulkoinen viestintä toimintamallin leviämistä? Tukevatko keskeiset asiantuntijaverkostot, tutkimusverkostot ja /tai kokemusasiantuntijaverkostot toimintamallin levittämistä?	Toimintamalli on otettu käyttöön ja siitä on välitetty tietoa erittäin laajasti kansainvälisesti ja kansallisesti. Toimintamallin kuvattu sisäinen ja ulkoinen viestintä tukevat kiitettävästi sen levittämistä. Asiantuntijaverkostot, tutkimusverkostot ja kokemusasiantuntijaverkostot tukevat toimintamallin levittämistä. Viestinnässä käytetään useita eri kanavia. Resurssit rajoittavat 'markkinointia', näillä resursseilla ei ole mahdollista laajentaa toimintaa.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi riskit: ovatko ne tunnistettu ja onko niihin varauduttu?	Riskit on yksityiskohtaisesti tunnistettu ja kuvattu. Terveystieteiden ammattilaisten ohjeilla ja ehdoilla mennään. Samoin on tunnistettu lasten ja omaisten herkkyydet. Myös sairaalaklovnien oma jaksaminen ja työnohjaus on huomioitu.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi ovatko toimintamallin toteuttamiseen varatut resurssit, budjetti, rahoittajat ja sidonnaisuudet realistisia (mm. toimintamallin käyttöä edellyttävä osaaminen; tilat, välineet ja laitteet; taloudelliset voimavarat; palkattava henkilöstö ja työkuukausien määrä/henkilö; vakituisen henkilöstön	Toiminta on selvästi ammattimaista, ja edellytyksenä on taiteen pohjakoulutus sekä erityinen perehtyneisyys sairaalaympäristöön ja myös selkeät sopimukset sairaalan johdon ja työyksikön kanssa. Myös hallinto, talous, johtaminen, viestintä hoidetaan ammattimaisesti. Resurssit on kuvattu kattavasti ja riittävän yksityiskohtaisesti.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko

osallistuminen (työkuukaudet); vapaaehtoistyön osuus/määrä; mitä toimintoja aiotaan korvata palkkioperusteisesti tai ostaa muualta toimintamallin toteuttamiseksi).		
Arvioi toimintamallin jatkokehittäminen (mm. vahvuudet ja kehittämisen kohteet).	Toimintamallin jatkokehittämistä on kuvattu ja se on asiakaslähtöistä ja korostaa yhteistyötä henkilökunnan kanssa. Sairaalaklovnien kysyntä on kasvanut. Samaan aikaan sairaalaklovnit pyrkivät vastaamaan kasvavaan tarpeeseen. Vahvuuksina on vankka 20 vuoden kokemus sairaalamaailmasta.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi toimintamallin johdonmukaisuus (mm. tarve, tavoite, kohderyhmä, toimenpide, mittari, tulos, vaikutus, vaikuttavuus, kustannusvaikuttavuus).	Toimintamalli on levinnyt kansalliseksi toiminnaksi, on kansainvälisesti hyvin tunnettua ja on vakiinnuttanut paikkansa osana terveydenhuollon toimintaa. Tutkimustietoa vaikuttavuudesta on olemassa ja uusia tutkimuksia on tekeillä.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Kokonaisarvio osa-alueen I vahvuuksista ja heikkouksista	Vahvuudet ja heikkoudet on eritelty jäsenyneeesti. Heikkoutena voisi pitää sitä, että toiminta ei ole riittävän laajasti sairaaloiden käytettävissä. Suurin haaste on vakaan rahoitusmallin järjestäminen. Sen vakiinnuttaminen auttaisi pidemmän aikavälin suunnittelua ja toteutusta. Tieteellistä näyttöä kustannusvaikuttavuudesta tarvittaisiin lisää.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko

OSA-ALUE II

Arvio toimintamallin vaikuttavuudesta ja kustannusvaikuttavuudesta näytön perusteella	Arvio (kirjallinen)	Pisteet (1-5)
Arvioi toimintamallin näyttöön perustuvan tiedon (kokemus, -asiantuntija ja/tai tutkimustieto) laatu ja määrä a) Suomessa	Näyttöä toimintamallin vaikutuksista on kerätty systemaattisesti ja laaja-alaisesti. Tieteellistä tutkimusta toimintamallin vaikuttavuudesta kuitenkin kaivataan enemmän.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
b) Euroopassa	Tietoa kerätään systemaattisesti Euroopassa erilaisin kyselyin ja tieteellisen tutkimuksen menetelmin. Erityisesti kustannusvaikuttavuudesta puuttuu tutkimusta.	☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☒ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko ☐ 0 ei koske ko. toimintamallia
c) Euroopan ulkopuolella	Toimitetussa aineistossa esitellään pääasias- sa Eurooppalaista näyttöä Eurooppalaisen yhteistyöjärjestön kautta. WHO raportissa yleisesti kulttuurin hyvinvointivaikutuksia arvioitu - on sovellettavissa myös sairaalaklovneihin.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko ☐ 0 ei koske ko. toimintamallia
Arvioi kokemustietoon perustuva näyttö toimintamallin vaikuttavuudesta ja kustannusvaikuttavuudesta -arvioi toimintamallin käytännön hyöty -arvioi kohderyhmän tuottama näyttö -arvioi esimerkit kokemustietoon perustuvasta näytöstä	Kokemustietoa on kerätty systemaattisesti ja kuvattu laajasti. Kokemustietoon perustuva näyttö tukee toimintamallin vaikuttavuutta. Lasten, omaisten ja henkilökunnan palaute erittäin positiivista. Kustannusvaikuttavuudesta kaivataan lisää näyttöä.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi asiantuntijatiетoon perustuva näyttö toimintamallin vaikuttavuudesta ja kustannusvaikuttavuudesta -arvioi toimintamallin käytännön hyöty -arvioi asiantuntijoiden tuottama näyttö -arvioi asiantuntijatiетoon perustuvan näytön vaikuttavuus ja kustannusvaikuttavuus	Asiantuntijatiетoon perustuvaa näyttöä on kuvattu eri tahoilta: kohderyhmää edustavat asiantuntijat ovat koonneet artikkelikokoelman, jossa kuvataan näyttöä. Itse toimintaan osallistuvat asiantuntijat ovat keränneet tilastoja toiminnasta ja sen tuloksista. Kustannusvaikuttavuutta on tutkittu niukasti.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi tutkimustietoon perustuva näyttö -arvioi toimintamallin tieteellisyys	Tutkimustietoon perustuvaa näyttöä on kuvattu hyvin. Tieteellinen tutkimus kansallisesti on vähäistä, mutta suunnitelmia sen lisäämiseksi on esitetty.	☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä

<p>-arvioi tutkimusnäytön laatu, määrä ja menetelmät -arvioi tutkimusnäyttö vaikuttavuudesta ja kustannusvaikuttavuudesta</p>		<p>☒ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Arvioi tulosten sovellettavuus Suomeen näytön perusteella (kokemus, -asiantuntija ja/tai tutkimustietoon perustuva näyttö)</p>	<p>Tulokset ovat sovellettavissa runsaan kokemus- ja asiantuntijatiedon perusteella. Tutkimustietoa tarvitaan lisää ja sel- laista suunnitellaan tehtäväksi eri tahojen kanssa yhteistyössä.</p>	<p>☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Arvioi muu keskeinen tutkimustieto toimintamalliin liittyvistä teemoista tai rinnakkaisiin toimintamalleihin liittyvä tieto. Miten se tukee toimintamallin kehittämistä, vaikuttavuutta, näyttöä ja sovellettavuutta käytäntöön?</p>		<p>☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>
<p>Kokonaisarvio osa-alueen II vahvuuksista ja heikkouksista</p>	<p>Tärkeä lapsilähtöinen toimintamalli. Kustannusvaikuttavuus vaikeaa todistaa – koska lapsen ilon, helpotuksen, rentoutumisen voi kyllä todeta, mutta sen hinnoittelu on vaikeaa. Kokemus- ja asiantuntijatietoa on runsaasti. Tieteellistä tutkimustietoa on vähemmän, mutta se on tiedostettu ja sitä on ollaan suunnittelemassa lisää.</p>	<p>☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko</p>

OSA-ALUE III

Arvio toimintamallin käytäntöön sovellettavuudesta	Arvio (kirjallinen)	Pisteet (1-5)
Arvioi toimintamallin tarve ja sovellettavuus Suomessa. Miten mm. poliittiset, taloudelliset ja sosiaaliset tekijät tukevat toimintamallin hyödyntämistä?	Toimintamalli todellakin tarpeellinen Suomessa(kin). Toiminta lastensairaaloissa on jo vakiintunut. Terveystieteiden järjestämisen jakautuessa eri toimijoiden välillä toimintamalli sopii erinomaisesti sekä olemassaolevaan, että sote- uudistuksen mukanaan tuomaan toimintaympäristöön. Tarve kasvaa tulevaisuudessa.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi toimintamallin tarve ja sen sovellettavuus eri kohderyhmiin	Toimintamallille on erittäin suuri tarve ja se soveltuu erinomaisesti sen eri kohderyhmille. Klovnitoimintaa voi suunnata kaiken ikäisille ja eri kohderyhmille. Kokemusta on mm ikäihmisten parissa työskentelystä.Klovnit pystyvät huomioimaan kohderyhmien erilaiset rajoitteet ja tarpeet.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi olemassa olevan rakenteen soveltuvuus toimintamallin käytölle Suomessa (toimintamallin käyttöönottoa tukevat tai estävät rakenteet)	Olemassa olevan perusrakenteen soveltuvuus toimintamallin käytölle Suomessa on erinomainen. Toimintamalli pohjaa kohtaamisiin ja sopeutuu muuttuviin rakenteisiin. Rahoituksen epävarmuus toiminnan taustalla on todellinen riski, mutta ei ole näkynyt toiminnassa. Rakenteet eivät rajoita – vaan resurssit.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi toimintamallin koulutus, koulutusmateriaali ja sen saatavuus	Toimintamallin koulutus perustuu käytännössä klovnilta toiselle tiedon ja taidon siirtämiseen. Tarvetta lisäkoulutukselle voisi kuitenkin olla. Koulutus on Sairaalaklovnit ry:n toteut- tamaa ja vastuulla. Saatavuutta yhdistyksen toiminnan ulkopuolella oleville on vaikea arvioida.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi tukeeko toimintamallin käyttöönotto kunnissa ja alueilla toteutettavaa HYTE-toimintaa	Toimintamallin käyttöönotto tukee erinomaisesti kunnissa ja alueilla toteutettavaa HYTE-toimintaa ja edistää kohderyhmän ja väestön terveyttä ja hyvinvointia. Saatavuus on parempi yliopisto- sairaalapaikkakunnilla.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Arvioi toimintamallin levinneisyys (ko. kohderyhmään ja maantieteellisesti) ja vaihe (kauanko toimintamalli on ollut käytössä):	Toimintamalli on laajasti käytössä ympäri Suomen. Malli on ollut käytössä 20 vuotta ja toimintaa on kehitetty ja laajennettu koko ajan eri terveydenhuollon sektoreille. Saatavuudessa epätasa-arvoa – paremmin saatavilla yliopistosairaalapaikkakunnilla.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
a) Suomessa		
b) Euroopassa	Kokemus ja yhteistyö eurooppalaisten sairaalaklovnijärjestöjen kanssa on osoittanut todeksi että sairaalaklovnityötä tehdään samankaltaisesti riippumatta maasta tai organisaatiosta. Toimintamalli on laajalti	☐ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko

	käytössä ympäri Eurooppaa. Vaikuttavuutta on tutkittu runsaasti.	☐ 0 ei koske ko. toimintamallia
c) Euroopan ulkopuolella	Toimintamalli on lähtöisin Yhdysvalloista, jossa sitä on myös eniten tutkittu.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko ☐ 0 ei koske ko. toimintamallia
Arvioi mahdolliset muut perustelut toimintamallin käytäntöön sovellettavuudesta	Toiminnan laajentuminen osaksi keskus-sairaaloiden säännöllistä toimintaa takaisi potilaiden yhdenvertaisuutta nykyistä paremmin. Sairaalaklovnien toiminta madaltaa kynnystä hakeutua sairaalaan. Niillä on pitkäkantoisia merkityksiä. Lisäksi se häivyttää rajapintaa esittävän taiteen, kulttuurin ja terveystieteen välillä.	☐ 5 erinomainen ☒ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko
Kokonaisarvio osa-alueen III vahvuuksista ja heikkouksista	Toimintamalli soveltuu käytäntöön erinomaisesti. Sairaalaklovnitoiminta on muodostunut tärkeäksi osaksi yliopistosairaaloiden toimintaa. Se on myönteistä potilaskokemusta luovaa, sairaalaviihtyvyyttä edistävää ja psykososiaalista tukea tarjoavaa toimintaa sairaaloissa. Toiminta on valtakunnallista ja vakiintunutta. Toiminnan laajentaminen olisi helposti toteutettavissa mikäli resursointi olisi turvattu.	☒ 5 erinomainen ☐ 4 kiitettävä ☐ 3 hyvä ☐ 2 tyydyttävä ☐ 1 heikko

Arviointiluokka

- Uusi toimintamalli*
  - Uusi toimintamalli kansallisesti ja kansainvälisesti
  - Kansainvälisesti käytössä, kansallisesti uusi toimintamalli (alle 4 vuotta)
- Käytössä oleva toimintamalli*
  - Kansallisesti käytössä oleva toimintamalli (5- 10 vuotta)
  - Kansallisesti pitkään käytössä ollut toimintamalli (yli 10 vuotta)
- Lopetettu toimintamalli*
  - Kansallisesti lopetettu toimintamalli
- Toimintamallin soveltaminen uuteen kontekstiin*
  - Uusi kohderyhmä tai maa
- Muu arviointiluokka, mikä _____*

Toimintamallin kokonaisarviointi osa-alueilla I-III valitussa arviointiluokassa

Kokonaisarviointi (asteikolla 1 -5):

Erinomaista lapsilähtöistä vakiintunutta toimintaa.

Lapsipotilaille suunnattu sairaalaklovnitoiminta on kansainvälisesti tunnustettu toimintaa, jonka vaikutukset ovat laajalti tunnustettuja.

Toiminta tähtää siihen, että lapsipotilaille tuotetaan iloa heitä kuormittavissa tilanteissa.

- 5 erinomainen
- 4 kiitettävä
- 3 hyvä
- 2 tyydyttävä
- 1 heikko

Toimintamallin jatkokehittäminen

Millaisia toimintamallin jatkokehittämistä koskevia ideoita esittäisit:

Tulisi varmistaa toiminnan jatkuvuus ja laajentaminen, kaikkiin sairaaloihin ja myös uusiin sote-asiakasryhmiin.

Arviointiin sisältynyt keskustelu

Arvioinnissa on käyty keskustelua arvioitsijoiden välillä

- Kyllä
- Ei

Huomioita mitä lisäarvoa keskustelu tuotti toimintamallin vahvuuksien ja heikkouksien tunnistamiseksi ja kehittämiseksi:

Kaksi kokemusasiantuntija-arvioitsijaa teki arvioinnin yhdessä.

Arvioinnissa on käyty keskustelua toimintamallin edustajan kanssa

- Kyllä
- Ei

Huomioita mitä lisäarvoa keskustelu tuotti toimintamallin vahvuuksien ja heikkouksien tunnistamiseksi ja kehittämiseksi:

Arviointiin kulunut aika

Arvioi tunteina, kuinka kauan käytit arvioinnin tekemiseen (ml. toimintamalliin tutustuminen ja kuvauksen lukeminen, sekä arvioinnin kirjoittaminen):

Kaksi työpäivää

Arvioitsijan esitys toisesta arviointikierroksesta

Toimintamallin kuvaukseen on perusteltua tehdä toinen arviointikierros:

- Ei, hyväksyn toimintamallin kuvauksen julkaistavaksi sellaisenaan
- Kyllä, toimintamallin kuvaus edellyttää jossain määrin tarkennuksia tai lisäyksiä
- Kyllä, toimintamallin kuvaus edellyttää merkittäviä tarkennuksia tai lisäyksiä

Perustelu. Toimintamallin kuvausta kannattaisi syventää erityisesti seuraavista näkökulmista:

Arvioitsijan suostumus

Arviointi voidaan suorittaa joko anonymisti tai avoimesti. Arvioinneista julkaistaan koonti THL:n sivuilla. Lisäksi arvioinnit julkaistaan ja arkistoidaan Julkari-tietokantaan, mistä ne ovat kaikille avoimesti saatavilla.

Nimeni saa julkaista toimintamallin arvioinnin yhteydessä:

- Kyllä
- Ei

Arvioitsijan tunniste

Jos arvioitsijalla on digitaalinen ORCID tutkijatunniste, niin se viedään julkaisuvaiheessa Julkariin:

- Kyllä, tunniste on__0000-0003-3270-7660 (Sauli Palmu)
- Ei

Paikka: Tampere

Aika: 8.2.2023

Arvioitsijan nimi

Sauli Palmu, LT, Dos